

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår fil: B16-KB003
Vårt Arkiv: Fagpolitikk
Saksbehandler: Katja Brox

Oslo, 9. desember 2016

Hørings svar til NOU 2016: 14 Mer å hente. Bedre læring for elever med stort læringspotensial

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) viser til høringsnotat i saken og takker for invitasjon til å dele våre synspunkter. FFO representerer 350 000 kronisk syke, funksjonshemmede og pårørende i 80 medlemsorganisasjoner.

Det er positivt at det settes større fokus på tilrettelegging av skoletilbudet for barn som viser stor interesse for ett eller flere fag. Dette samsvarer godt med skolens generelle målsetning i formålsparagrafen til opplæringsloven om at *«elevene ... skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger for å kunne mestre livene sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. De skal få utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang»*. I den forbindelse er det viktig å huske på at skolen skal gi alle elever *«utfordringer som fremmer danning og lærelyst»*. Derfor er det gledelig at utvalget vier mye oppmerksomhet til tilpasning av opplæring på de måtene som er egnet til å fremme lærelyst. Imidlertid virker det som om dannelsesaspektet og skolens oppgave med å gjøre elevene rustet til å delta i fellesskap er blitt glemt i denne utredningen.

Flere av våre medlemsorganisasjoner reagerer sterkt på at selv om det i overskriften til NOUen er valgt benevnelsen *«elever med stort læringspotensial»*, så omtaler man disse underveis i teksten ganske ofte som evnerike eller begavede. Dette forsterker stereotypier og bygger opp under fordommer mot barn med avvik i læreprogresjonen både i positiv og negativ retning, og bidrar til at oppmerksomheten rundt hvordan man hjelper barna til å få mest mulig ut av sin skolegang skli ut. Dette ender til slutt med anbefalinger om å bruke enda mer ressurser på identifisering, kartlegging og evaluering. Vi er bekymret for at dette i praksis vil resultere i ytterligere segregering av allerede marginaliserte grupper barn.

Utvalget påpeker flere steder at elever med stort læringspotensial ofte har vansker på andre områder, og at dette kan ha årsak i elevenes fysiske og/eller psykiske helse. Det vises også til at disse elevene, på linje med elever som regnes som faglig svake, opplever mobbing i mye større grad enn gjennomsnittseleven, som virker å være mer tilpassningsdyktig. Det foreslås imidlertid ikke noen konkrete tiltak for at skolen kan skape inkluderende holdninger hos alle elever, slik at hvert enkelt barn blir møtt med respekt og anerkjennelse uavhengig av sine prestasjoner. Dette er oppsiktsvekkende og står ikke i samsvar med opplæringsens formål. Det stemmer også dårlig med utvalgets egen målsetning om at *«utvalget skal vurdere forutsetninger og foreslå konkrete tiltak for at flere elever skal prestere på høyt og avansert nivå i grunnopplæringen, og for at elever med stort læringspotensial skal få et bedre skoletilbud»*.

FFO håper at det i framtidig arbeid med dette temaet vies mer oppmerksomhet mot konkrete tiltak som hjelper skolene å implementere prinsippet om tilpasset opplæring i praksis. Til tross for at utvalget trekker fram didaktikk og ulike pedagogiske metoder, erkjenner det samtidig at oppsiktsvekkende mange lærere

er bundet til lærebøker og overser elevenes potensiale. Vi forventer at læring i felleskap blir prioritert og at det utvikles konkrete grep som gjør det enklere for skolene å tilpasse opplæringen slik at hver enkelte elev får størst mulig utbytte av sin skolegang, uavhengig av diagnoser, intelligensnivå eller egen tilpasningsdyktighet.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISASJON

John Berg-Jensen
Leder

Lilly Ann Elvestad
Generalsekretær